

**LAUSUNTOPYYNTÖ LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI
YKSITYISTIELAIKSI JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI**

16/65/2017

Tekninen lautakunta 23.03.2017 § 22

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää yksityistielakiluonnoksesta lausuntoja 21.3.2017 mennessä.

Yksityistielakiluonnos on luettavissa kaupungin internet-sivuilla www.orivesi.fi>Palvelut>Liikenne ja kadut>Yksityistiet>Luonnos yksityistielaksi 25.1.2017.

Yksityistielain kokonaisuudistuksen tavoitteena on nykyaikainen ja selkeä yksityistielaki, joka antaisi hyvät edellytykset yksityistieverkoston kehittämiseksi ja ylläpidolle.

Lakiuudistuksella pyritään mahdollistamaan uudenlaista elinkeinotoimintaa lisäämällä ammattimaisuutta yksityisteiden tienpitoon.

Samalla turvattaisiin elinkeinoelämän kuljetusten ja yksityisteiden varrella sijaitsevan asutuksen edellyttämä liikkuminen varmistamalla tienpidon tarpeeksi korkea taso.

Uusi yksityistielaki korvaisi vuonna 1963 voimaan tulleen lain yksityisistä teistä (358/1962).

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää arvioimaan erityisesti esitettyjen muutosten taloudellisia ja muita vaikutuksia sekä lausumaan hallituksen esityksestä ja sääntelytarpeesta ottaen huomioon hallitusohjelman tavoite normien purkamisesta ja sääntelyn sujuvoittamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksellä ehdotetaan säädettäväksi uusi yksityistielaki. Se korvaisi vuonna 1963 voimaan tulleen lain yksityisistä teistä. Samalla tehtäisiin vähäisiä, lähinnä teknisiä muutoksia kiinteistönmuodostamislakiin, maankäyttö- ja rakennuslakiin, kestävän metsätalouden määräaikaiseen rahoituslakiin, ratalakiin, ulkoilulakiin, vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annettuun lakiin, ympäristövahinkojen korvaamisesta annettuun lakiin, yhteismetsälakiin, kaivoslakiin ja valtion metsätalousosakeyhtiöstä annettuun lakiin.

Esitetyn lain tavoitteena olisi antaa edellytykset yksityistieverkon kehittämiseksi ja ylläpidolle nykyisissä olosuhteissa huomioiden

muun muassa kaupungistumisen ja maaseudun ikärakenteen muutoksen sekä toisaalta luonnonvaratalouden ja elinkeinoelämän tarpeet. Yksityisteitä koskeva lainsäädäntöä selkeytettäisiin ja modernisoitaisiin niin kirjoitustavaltaan kuin sisällöltään. Tarpeettomat, vanhentuneet ja muun lainsäädännön kanssa päällekkäiset säännökset poistettaisiin.

Lupamenettelyiden keventämiseksi ja selkeyttämiseksi tieoikeuden määritelmää laajennettaisiin, niin että tieoikeus perustettaisiin jatkossa kulkuoikeuden lisäksi myös sähkö- ja viestintäjohtojen ja muiden tien vaikutuspiirin kiinteistöjen käyttöä palvelevien rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamista varten. Jatkossa tiekunta voisi antaa luvan johtojen sijoittamiseen yksityistien tiealueelle.

Kuntien tielautakuntia koskevista säännöksistä luovuttaisiin, ja niille aiemmin kuuluneet tehtävät siirrettäisiin muille viranomaisille. Yksityisteiden avustuksia koskevia säännöksiä uudistettaisiin karsimalla avustuskriteereitä ja siirtämällä valtion nykyisten valtionavustusten jakaminen vuonna 2019 toimintansa aloittavien maakuntien tehtäväksi.

Esitettävällä lailla olisi tarkoitus selkiyttää eri osapuolten vastuita yksityisteiden rakentamisen, ylläpitämisen sekä liikkumisen suhteen. Selkeytettäisiin sitä, että ulkopuolisten on lähtökohtaisesti saatava lupa yksityistien käytölle ja että tällaisesta käytöstä voidaan periä maksu. Lupaa tien käyttämiseen ei kuitenkaan jatkossakaan tarvittaisi toimintaan, joka ei selvästi lisää tien kunnossapitokustannuksia. Mahdollistettaisiin kuntien, maakuntien tai valtion tuleminen tieosakkaaksi tapauksissa, jossa ne ohjaavat julkista liikennettä yksityisteille. Sellaisten asemakaava-alueilla sijaitsevien yksityisteiden, joiden liikennettä välittämään on asemakaavaan merkitty katu, asemaa selkeytettäisiin. Lisäksi lisättäisiin kunnille velvollisuus ottaa hoitoonsa asemakaava-alueella oleva tai sinne johtava yksityistie hoitoonsa, jos yksityistien liikenne huomattavasti lisääntyy asemakaavan toteuttamisen seurauksena.

Esitetyllä lailla pyritäisiin myös kannustamaan tieosakkaita järjestäytymiseen ja yksityisteitä koskevan hallinnollisen tiedon ylläpitoon. Tie kuntien perustaminen ja yhdistyminen mahdollistettaisiin myös tieosakkaiden omilla päätöksillä ilman yksityistietoimitusta. Tie kunnat voisivat jatkossa vahvistaa itselleen säännöt, joissa voitaisiin sopia erikseen määritellyistä kysymyksistä myös toisin kuin laissa säädetään. Mahdollistettaisiin lisäksi tienpidon ulkoistaminen ulkopuoliselle taholle.

Yksityistielaki ja siihen liittyvät lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Teknisen johtajan ehdotus: Tekninen lautakunta päättää antaa Oriveden kaupungin lausuntona liikenne- ja viestintäministeriölle seuraavanlaisen lausunnon:

Nykyinen yksityistielaki on säädetty hyvin erilaiseen toimintaympäristöön. Ikäänsä nähden laki on suhteellisen hyvin turvannut yksityisteiden toimivuuden ja hallinnon muuttuneissa tilanteissa. Lukuisten osauudistusten johdosta yksityistielaki on menettänyt yhtenäistä rakennettaan ja selkeyttään, joten yksityisteitä koskevaa lainsäädäntöä on perusteltua selkeyttää ja modernisoida niin kirjoitustavaltaan kuin sisällöltään.

Yksityisteiden tienpito on ollut ja tulee olemaan tieosakkaiden vastuulla. Tieosakkaat ovat määritelleet tarvitsemansa tienpitotason ja rahoittaneet sen itse. Avustusten varaan yksityistienpitoa ei voida tulevaisuudessakaan perustaa.

Osana kuntien tehtävien vähentämistä tielautakuntien lakkauttaminen ja niiden tehtävien siirtäminen yksityistietoimituksessa Maanmittauslaitoksen tai tietyissä tapauksissa kunnan kiinteistörekisterin pitäjän hoidettavaksi, maa- ja metsätalouden sekä maakuntaudistuksen yhteydessä perustettavaan valtion lupa- ja valvontavirastoon on perusteltu ja kannatettava toimenpide.

Yksityistietoimitusten osalta kyseinen muutos olisi hyvä, koska toimitukset keskittyisivät kokonaisuudessaan rekistereitä jo nyt ylläpitävälle maanmittauslaitokselle.

Arviona esitettyjen muutosten vaikutuksista kaupungille on kolme jäsenen tiejaoston lakkauttaminen yksityistietoimitusten siirtyessä maanmittauslaitokselle. Kaupunki tulee jatkamaan edelleen yksityisteiden avustamista ja yksityistieasioiden hoitamiseen käytettäneen henkilöressurssina 0,3 htv. Taloudellisena säästönä kaupungille muodostuu noin 5 000 euron säästö vuositasolla.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että maankäyttötekniikko Seppo Tingvall oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana. Merkittiin, että maankäyttötekniikko Seppo Tingvall poistui kokouksesta kello 17.05.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastettiin kokouksessa.

Otteen oikeaksi todistaa Orivedellä 24.3.2017

Soile Kontu, pöytäkirjanpitäjä

Jakelu

Liikenne- ja viestintäministeriö kirjaamo
Liikenne- ja viestintäministeriö Eeva Ovaska
Liikenne- ja viestintäministeriö Kaisa Kuukasjärvi
Kuntaliitto Johanna Vilkuna
Kuntaliitto Taina Väre